

בריאות בעקבות מלחמת חרבות ברזל: השלכות פיזיות ונפשיות של מפונים בהשוואה לאוכלוסייה הכללית

פרופ' אורלי תורן, גב' דליה סליג, גב' מעין בר און, גב' ציפורה נובוסלר, ד"ר גלית מזר

רקע

בעקבות מלחמת "חרבות ברזל", פונו מבתיים כ-250,000 תושבים מאזורי עוטף עזה וצפון הארץ. הספרות הבינלאומית מראה כי עקירה כפויה מעלה את הסיכון לבעיות בריאות פיזיות ונפשיות.

מטרה

לבחון את ההבדלים בין אוכלוסיית המפונים מאז ה-7 באוקטובר 2023 לבין האוכלוסייה הכללית בישראל במדדים של תפיסת בריאות (פיזית, רגשית וחברתית), ולזהות גורמים מנבאים לחרדה

שיטה

מחקר חתך תיאורי השוואתי בקרב בני 18 ומעלה מקבוצת המפונים והאוכלוסייה הכללית. איסוף נתונים מקוון במדגם נוחות (שיטת כדור שלג) וברשתות חברתיות. השאלונים כללו: 36SF - למדידת תפיסת בריאות; GAD-7 (חרדה); שאלון דמוגרפי

מאפייני האוכלוסייה

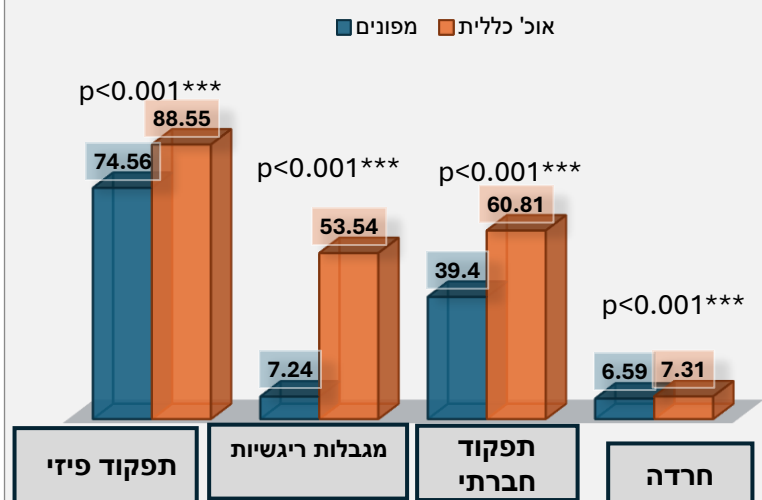
98 משיבים (52 מפונים). הרוב נשים, השכלה אקדמית, ממוצע הגילאים 35.73, 38.33 (בקרב האוכלוסייה הכללית והמפונים בהתאמה). ללא הבדל מובהק בין הקבוצות

ממצאים

לוח 1: רגרסיה רב משתנית לניבוי חרדה

t	Beta	Std. Error	B	Model
8.047		0.807	6.49	(Constant)
1.288	0.095	1.047	1.348	קבוצה: מפונה = 1
0.383	0.028	0.022	0.008	יכולת פיזיות
-1.914	-0.149	0.013	-0.026	מגבלות בתפקוד הפיזי
-4.380**	-0.351	0.014	-0.060	יכולת תפקודית רגשית
-4.769**	-0.360	0.042	-0.202	רווחה רגשית
0.445	0.038	0.027	0.012	תפיסת בריאות כללית

הבדלים בין האוכלוסיות במשתני בריאות נבחרים

השלכות למדיניות

- הרחבת שירותי בריאות הנפש למפונים
- פיתוח תכניות שיקום רב-תחומיות המשלבות טיפול רפואי ותמיכה נפשית
- הנגשת שירותי בריאות במוקדי ריכוז מפונים
- מעקב מחקרי מתמשך

מסקנות

- קיימת פגיעה בכל מימדי הבריאות – פיזית ונפשית בקרב אוכלוסית המפונים.
- משתנים הקשורים לבריאות הנפש מנבאים מרכזיים לרמות חרדה גבוהות.